

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—
UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telef. št. 24. — SHS postnočkovni račun št. 11.787.
Na naročila brez denarja se ne odziva. — Rokopisi se ne vračajo.

Posltnina plačana v golovini Cena današnje šte. Din —75

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—
TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri a datum naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 10—, za izposojenost D 18—, dostavljen na dom D 11—, na izkaznice D 10— inšerati po dogovoru.
Naroča se pri upravi TABORA* MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Naslov

Maribor, sobota 31. julija 1926.

Leto: VII. — Številka: 170.

K polemiki o narodnem bloku v Mariboru

Maribor, 30. julija.

V seji mariborskega občinskega sveta 20. t. m. je prišlo v razpravo poročilo občinske komisije, ki je revidirala Mestno hranilnico. Vseled nečuvnih indiskrecij je časopisje in publika v gostilniških družbah in celo na zborovanjih razpravljala o tem revizijskem poročilu. Netaktno je bilo, da je občinski svet sledil tej poznejši v razpravi od vseh govornikov obsojen indiskreciji in da je razpravljalo o revizijskem poročilu v javni seji. Tako je debata zgubila na stvarnosti in pridobila na nepotrebnem podčrtavanju političnih momentov pri vprašanju, ki je zgolj gospodarsko in ki se tiče za splošnost in zlasti tudi za občino najvažnejše gospodarske ustanove. Potek te debate je bil v časopisju tako komentiran, kakor da je ta debata pokazala, da je narodni blok v občinskem svetu razbit. Zlasti se je govorilo, da dr. V. Kukovec tako komentiral: G. dr. Kukovec je že sam izjavil tudi javno v »Narodnem dnevniku«, da njegovega govora ni tako razumeti, kakor da bi bil Narodni blok razbit. Konstatirati je treba, da za kako tako izjavo v danem momentu vsled predhodnih dogovorov tudi ni bilo povoda. G. dr. Kukovec pravi v svoji izjavi v »Narodnem dnevniku«, da jaz in dr. Leskovar radi njegove izjave na imenovani občinski seji ne bova šla narazen. Zdi se mi, da je res nemogoče, da se večinska formacija v mariborskem občinskem svetu razide vsled tega govora g. dr. Kukovec, ki ga je govoril v svojem imenu in brez naročila in z ozirom na sklenjen dogovor celo proti intenciji kluba.

Za korake, ki bi vodili do tega, da se blok razide, bodo morale že koalirane stranke same odgovornost prevzeti in pred svojimi kompetentnimi forumi razpravljati in sklepati o usodi narodnega bloka.

Vsaka koalicijska je obremenitev za koalirane stranke. Kompromis, ki je posledica koalicijske, more le malokedaj na vse strani povsem zadovoljevat. Le višji, splošni narodni in gospodarski interesi morejo tirjati, da se strankarski program postavi v drugo linijo v interesu take skupnosti. Pod takimi premisami je bil Narodni blok ustanovljen. Naša stranka se je dogovorila vedno lojalno držala, če-tudi je morala zato doprinesati žrtve, ker se smatrala, da terjajo nacionalni in mariborski gospodarski interesi te žrtve. Naša stranka dogovora ne bo kršila. Dokler bo dogovor o Narodnem bloku spoštovan tudi od ostalih koaliranih strank, bo Narodni blok mogel tvoriti delovno večino v mariborskem občinskem svetu.

Dr. Lipold.

Krvava predigra občin-skih volitev v Srbiji

Nasprotniki so poslance Djukića linčali. Nadaljne smrtno žrtve radikalskega terorja.

Beograd, 30. julija.

Iz Srbske Požege pri Užicu je dobil vodja demokratov Davidović brzojavko, v kateri se mu sporoča, da je sinoči ob 10. uri tolpa razjarjenih političnih nasprotnikov napadla demokratskega poslance Simo Djukića pred njegovo hišo in ga kamenjala, radi česar je zadobil težke telesne poškodbe (zdrobljenje prsnega koša), katerih posledica bo sigurna smrt. Bivši demokratski poslanec Živković je postal kralju protestno brzojavko. — Djukić je narekoval na smrtni postelji z masčevalnim glasom brzojavko kralju, v kateri mu sporoča, da umira od rok onih, ki bi ga bili morali ščititi pred nasiljem.

Tekom današnjega dopoldneva so došle nove vesti o nečuvnem terorizmu v Macedoniji. Med radikali in demokrati se očitno vrši ostra borba za oblast v srbskih občinah. V Štipu so nasprotniki nekega Davidovičevca ubili. V Brnjački (okraj Skoplje) so predvčerajšnjim nekega demokrata pretepili do smrti, dalje poročajo demokrati, da sta v vasi Podmočani v Bitoljski oblasti dve maskirani osebi napadli demokratskega kandidata in ga ustrelili. Veliki župan je izdal o tem dogodku komunike, v katerem pravi, da je dotični mož postal žrtev bolgarskih komitašev, vendar pa poučeni ljudje dvomijo o tem, ker komitaši doslej še niso nastopali zakrinkani in napadajo navadno le bogatejše ljudi.

Bitka pri Krivi Palanki

Na naši strani 7 mrtvih. — Naša vlada zahteva zadoščenje in odškodnino. — Pritožba na Društvo narodov in evropske vlade.

Beograd, 30. julija.

Dodatno k poročilu o bojih med bolgarsko tolpo in našim orožništvom pri Krivi Palanki se poroča, da je morala ob 2. uri jutraj poseči v boj artilerija, ki je končno prisilila bolgarske tolpe k umiku čez mejo. Na naši strani je bilo 7 na bolgarski strani pa 3 mrtvi in mnogo ranjenih.

Zunanji minister dr. Nimčić je glede na te dogodke poslal našemu poslaniku v Sofiji šifrirano brzojavko, ki bo tekom današnjega dne izročena bolgarski vladi. Brzojavka opozarja na svoječasne obljube ministra Buzova v Beogradu, da bo bolgarska vlada enkrat za vselej preprečila napade na naše ozemlje. Ob tej priliki bo naš poslanik zahteval tudi odškodnino za svoje naše vojakov, ki so padli pri Krivi Palanki. Naglasil bo, da se ne bo naša vlada na nič več ozirala temveč bo z vso energijo in s sredstvi, ki se ji bodo zdeli potrebna, zahtevala zadoščenje. Glede upada pri Krivi Palanki bo poslala pritožbo Društvu narodov in bo obvestila o tem vse evropske države.

Kratko — najnovejše

Francoški irank je zopet nekoliko padel, znak, da gospodarsko nazadovanje Francije kljub Poincaréjevi vladi še ni ustavljeno. Poincaréjev sanacijski načrt obsega 29 členov in določa nove davke, povišanje dosedanjih davkov, zvišanje železniških tarifov itd. Angleški listi ne sodijo ravno najboljšo o trajnosti in o uspehih nove francoske vlade.

Kulturni boj v Mehiki dobiva vedno ostreje oblike. Cerkveni zakon, ki stopi v veljavo s 1. avgustom, dikтира katoliški cerkvi jako trde določbe. Odpravilo se verske šole in zapro samostani, duhovniško službo lahko izvršuje vsak državljani, obredi se smejo vršiti le v cerkvi, vsaka politika je izključena, duhovniki morajo imeti za izvrševanje službe državno dovoljenje. Med verniki in oblasti so nastali že na več mestih krvavi spopadi. V nekem mestu so katoličani linčali župana, ker je dal zapreti nekega duhovnika. Vlada pa bo radi tega odpora še poostрила svoje odredbe.

Dne 12. avgusta bo otvorjena redna zračna zveza med Celovcem in Benetkami.

Vezuv je začel zopet močnejše delovati, vendar pa ni kakšne večje nevarnosti.

Madžarski državni upravnik Horthy je izjavil, da so interesi Madžarov in Italijanov paralelni, zato je zbližanje obeh držav naravno.

Jugoslov. vlada napoveduje zopet ostre ukrepe proti bolgarski vladi radi upadov bolgarskih tolp v Macedonijo.

RADIČEVA POTOVANJA.

Zagreb, 30. julija.

Danes je spripel semkaj Stjepan Radić, ki se bo podal jutri v Rogaško Slatino. V nedeljo bo imel v Vinici zborovanje.

DONAVA RASTE.

Beograd, 30. julija.

Donava je začela ob gorenjem topu zopet naraščati.

Dnevna kronika

Ah, ti liberalci...

Spominjam se, da sem imel za šolar-skih let strahovit strah pred liberalci. — Župnik je vedel povedati o njih take reči, da so se nam lasje ježili. To je bilo tiste čase, ko so imeli na Francoskem spor med republiko in katoliško cerkvijo, iz katerega se je izcimila ločitev cerkve in države. Katehet nam je namignil, da so tudi pri nas taki ljudje. Če so sploh ljudje, morda so — spoštuj sv. krst — pasjeglavci...

Seveda sem bil silno radoveden, kdo so neki ti liberalci. In to je bil prvi greh proti sv. Duhu...

Nekega dne mi je oče pokazal liberalca. Bil je prav ljubezniv človek. Govoril je tako kot vsi drugi in v nedeljo sem ga videl v cerkvi. Nekaj let pozneje sem bil že tako daleč, da sem se smejal župniku in »Slov. gospodarju«, ki je strahovito udrihal po liberalcih božjih nasprotnikih.

No, — sem si mislil — čudno je, da se kdo boji za Boga, če ima take nasprotnike.

Se nekaj let in sem bil sam liberalci. To se pravi: nisem se ukvarjal s politiko ali smejal sem se župniku, ki je napravil iz liberalcev nestvore in pošasti, da bi zmedel mlade glave.

Danes sem bral v »Slov. Gospodarju« notico o preganjanju katoliške cerkve v Mehiki. Mehika je Mehika, ali »Slov. Gospodar« tega ne ve in pobaše slovenske liberalce v isto vrečo z mehikiškimi ter pravi tako kot nekoč katehet v vaški šoli: Jojme, bojte se liberalcev, tudi pri nas ne bo drugače, ako bi protiverske stranke dobile vso politično moč v svoje roke.

Ah, ti liberalci!

Pa sem se spomnil, da je bilo v sovjetski Rusiji vse hujše kot je v Mehiki in se je vendar ona slov. stranka, ki se smatra za edino zaščitnico katoliške vere, vezala z našimi komunisti.

V vaseh pa bodo kmetje čitali »Slov. Gospodarja in vzdihovali: »Kaj bo, če bodo liberalci zmagali. Kakor v Mehiki bo...«

Ta Mehika, Mehika!

— Radičevska ljubeznivost nasproti dr. Nikiću. Ker radikali vstrajajo na tem, da takozvani enfant terrible radičevske stranke dr. Niko Nikić ostane minister, medtem ko so radičevci brez moči, da bi ga odstranili, so njegovi tovariši sklenili vložiti interpelacijo, v kateri bodo obdolžili dr. Nikića raznih zlorab. Ta masčevalnost ni nova, pikantno pa je to, da se je to, kar sedaj radičevci očitajo dr. Nikiću, zgodilo že tedaj, ko je bil dr. Nikić zvest pristajač njihove stranke. Dokler si v čredi, lahko grešiš, ko pa stopiš korak s ceste, lop po tebi — to je cvetka politične »morale«.

— Makedonstvujušči zopet vznemirjajo Južno Srbijo. Močan oddelček bolgarskih komitašev je včeraj vdrl na naše ozemlje. Razvila se je med njimi in prebivalstvom ter orožništvom prava bitka. Obležalo je več mrtvih in ranjenih. Kaj bo ukrenila naša vlada, še ni znano.

— Ameriški kapital za zgradbo naših železnic in pristanišč. Včerajšnja brzojavna vest moramo popraviti v toliko, da je pri telefonskem razgovoru nastalo nesporazumljenje: ne gre za akcijo ameriškega kapitala, temveč za akcijo raznih finančnih skupin, med katerimi je tudi več naših domačih, potem angleških, južnoameriško-jugoslov. in drugih finančnikov, ki so se zedinili za včeraj objavljeno ponudbo.

— Dr. Kramář se bo sestal z Mussolinijem? Te dni je dopisnik milanskega lista »Secolo« obiskal znanega generala Gajdo, ki ga mnogi smatrajo za fašistovskega eksponenta v vladi. Gajda, ki je ta čas še v preiskavi, je seveda poln optimizma o češkem fašizmu, najzanimivejše, kar je povedal, pa je to, da se bo voditelj nar. demokratov dr. Kramář, ki se nahaja sedaj v Riecionu, v kratkem sestal z Mussolinijem. Dr. Kramář smatrajo mnogi za duševnega iniciatorja češkega fašizma. Ta gospod je sicer velik panslavist, a še večji kapitalist, zato je naravno, da ga vleče srce k Mussoliniju.

— Zopet žrtev Kamniških planin. Poročali smo že, da je v Kamniških planinah izginil brez sledu medicince Pavle Šuman, sin našega rojaka g. dr. Šumana v Beogradu. Po dosedanjih vesteh je žal že povsem sigurno, da se je smrtno ponesrečil. Trupla pa še niso našli.

— Pogajanja za konkordat med Jugoslavijo in Vatikanom se bodo v bližnjik dneh obnovila.

— List »Orjuna« bo izhajal še naprej. Kakor poročajo iz Ljubljane, bo list »Orjuna«, ki je last posebnega konzorcija, izhajal še naprej, ne glede na razpust ljubljanske Orjune.

— Okrožni sokolski zlet v Središču. V nedeljo dne 1. avgusta se bo vršil ob priliki 15letnice središkega Sokola okrožni zlet dravskega okrožja v Središču. Udeleženci imajo polovično vožnjo. Iz Maribora gre vlak 11.38, iz Murske Sobotice pa 10.12. Iz Ormoža ob 13.45 posebni vlak. Železniške zveze zelo ugodne. Na svidenje.

— Enoten kruh bodo radi težkega finančnega položaja uvedli razen v Italiji tudi v Belgiji. V Franciji se že bavijo s tem načrtom. Fina pšenična moka se ne bo smela uporabljati niti v slaščičarnah.

— Sneg v Italiji. Včeraj smo zabeležili, da je v švicarskih gorah zapadel sneg. Neurje je divjalo tudi v vsej severni Italiji. V provinci Bergamo imajo tako temperaturo kot sredi zime. V Apeninih je snežilo, ob železniški progi Verona—Caprin se je videl led.

— Velik požar na Tirolskem. Na Tirolskem je včeraj zgorel velik del vasi Rinn.

— Oklofutana izpraševalna komisija. V Sassariju v Sardiniji se je vršil v odnotnem liceju sklepni izpit. Izmed 72 učencev in učenk so ga položili z dobrim uspehom samo 3, med njimi pa ni bilo nobene učenke. Razjarjeni dijački in dijakinje so zvečer napadli člane izpraševalne komisije in jih toliko časa klofotali, da je prišla policija, ki jih je razgnala.

— O velikem prometu v Pragi za časa vsesokolskega zleta priča najnovejša vest iz Prage, da je električna železnica v Pragi prešla tekom 4 zletnih dni za 2.100.000 Kč več nego normalno. Radi tega bo razdelila med osobe za 370.000 Kč nagrad.

— 70letnico smrti največjega češkega novinarja Karla Havličeka so slavili v Pragi dne 28. t. m. Havliček je še danes narodni učitelj in vzor.

— Romunski voluni v Moskvi. Iz Moskve poročajo, da so ruske oblasti prijele na rusko-romunski meji pet romunskih špijonov, katere je vojno sodišče v Moskvi obsodilo na smrt. Po izrečenih obsodbi je bila kazen takoj izvršena. Romunska vlada je v Moskvi protestirala.

— Dalekosežna tatvina. Na potu med Londonom in Portsmouthom so bili ukradeni načrti za novo angleško križarico »Suffolk«. Angleški vojaški krogi so zbog tega zelo razburjeni, ker ne gre zgolj za konstrukcijske načrte temveč so bile navedene v teh načrtih tudi poedinstvi o oboroženju in o notranji tajni izdelavi križarke.

— Strela udarila v letalo. V soboto se je strmoglavil pri Jeristu v morje avijon, ki ga je ošinila strela. Štiri osebe so mrtve, tri ranjene.

— Najvišje življensko zavarovanje. Ravnatelj nizozemskih aeroplanskih tvornic Fokker se je zavaroval na 2 milijona dolarjev. To je doslej najvišje življensko zavarovanje na svetu.

— Žvečilni gumi in Amerikanci. Leta 1911. je bila za ameriško mornarico izdana prepoved uporabe žvečilnega guma. Vojni piloti pa so kljub temu trdili, da upliva žvečenje guma pomirjevalno na živce, radi česar je sedanj ameriški vojni minister ukinil takratno prepoved. Radi ukinitve te prepovedi so papirni tvornice žvečilnega guma močno narašle.

BORZA

CURIH. (Avala) 30. julija. (Izvirno). Beograd 9.11, Paris 12'60, London 25.12 Newyork 516.78, Milan 16.875, Praga 15.30, Dunaj 73.075, Budapest 00.723, Berlin 123.025, Brüssel 13'15, Bukarest 2.35, Sofija 3.7375.

Pred kongresom Jugoslov.-češkoslov. lig

Ljubljana, 29. julija.

Priprave za kongres JČ lig in z njim združen izlet na Bled so v glavnem dovršene. Kongres bo imel sledeči spored: Prihod gostov v Ljubljano v soboto 7. avgusta z brzovlakom ob 17.15. Sprejem na kolodvoru.

Otvoritev kongresa ob 18.30 v mali dvorani »Kazine« v 1. nadstropju.

Dnevni red:

1. Pozdravni govor predsednika ljubljanske lige dr. Alberta Kramerja.
2. Poročilo o kongresu lig iz Češkoslovaške in Jugoslavije v Prazi. Poroča rav. Rasto Pustoslavšek.
3. O organizaciji in delovanju lig v Sloveniji in Jugoslaviji vobče — poroča dr. Avgust Reisman.
4. O organizaciji in delovanju češkoslov. društev, poroča tajnik Svazu inž. Dobrový.
5. O ustanovitvi lig v Ptuj in Zagrebu poročata dr. Salamun in S. Parnečević.
6. Debata.
7. Resolucije.

Ob pol 21. uri skupna večerja v restavraciji »Zvezda«.

V nedeljo dne 8. avgusta s turistovskim vlakom ob 5.25 odhoda na Bled. — Vožnja do Dobrave, nato peš skozi Vintgar (¼ ure), v restavraciji pri Žumru zajutrek, ob pol 11. uri odhoda na Bled (1 uro). Ob 13. uri skupno kosilo v hotelu Sekovanič na Bledu. Ob 15. uri razhod. Povratek v Ljubljano z večernim vlakom. Večerja v ljubljani stane 25 Din za osebo, prav toliko tudi kosilo na Bledu.

Prijave sprejema v Mariboru g. Fran Bureš v Vetrinjski ulici. Dne 3. avgusta je zadnji rok za prijavo. Preskrbljeno je za cenejša prenočišča, kdor reflektira na nje. Kdor hoče sobo v hotelu, naj se tudi javi. Prošnja za polovično vožnjo sicer še ni rešena, vendar pa pripravljani odbor z vso zanesljivostjo računa s to ugodnostjo.

Mariborska JČ liga opozarja vse člane in druge prijatelje, da se takoj prijavijo. V našem pokretu imajo veliko važnost osebni stiki. Nudi se prijetna prilika, da jih navežemo ali poživimo v Ljubljani in na divnem Bledu.

Sport

SD. Rapid — TSK. Merkur

V nedeljo popoldan nastopita na igrišču ISSK Maribora TSK Merkur in SD Rapid. Z ozirom na skorajšnji pričetek jesenske prvenstvene sezone, vlada za tekmo precejšnje zanimanje. Predtekmo boste odigrali rezervni moštvi imenovanih klubov.

Mariborske vesti

Maribor, 30. julija.

Akcija za pomoč poplavljenjem

Krajevni odbor pod predsedstvom vel. župana vodi akcijo v Mariboru. — Nabiranje po hišah. — Cvetlični dan.

Velika prirodna katastrofa, ki je zadela Jugoslavijo, je prisilila državo, da je kakor ob nastopu vojne mobilizirala Rdeči križ, ki naj zbira med najširšimi sloji prebivalstva prispevke za obnovo poplavljenih krajev in za prvo pomoč prizadetim državljani. Mobilizacija Rdečega križa je že izpeljana. Tudi v naših krajih so se osnovali narodni odbori Rdečega križa, ki so razpredli med ljudstvom obsežno akcijo za pomoč poplavljenjem. Ker je sedež oblastnega odbora zgolj v onem mestu, kjer obstoji divizijsko poveljstvo, se v Mariboru ni osnoval oblastni odbor, ustanovljen pa je bil dne 27. t. m. krajevni odbor za mesto Maribor, ki mu predseduje veliki župan g. dr. Pirkmaier. Za prvega tajnika je bil izvoljen prosvetni inspektor g. dr. Poljanec, za drugega pa g. profesor Fink. Za blagajnika je bil izvoljen finančni okrajni ravnatelj g. dr. I. Povač. Ostali člani odbora so sledeči gg.: oblastni kmetijski referent inž. Jos. Zidonšek, obl. sanitetni referent dr. Ivan Jurečko, župan mesta Maribora dr. Josip Leskovar, kanonik Fr. Časl, gospa Marija Maistrova, odvetnik dr. Radoslav Pipuš ter zdravnik in minister na r. dr. Franc Jankovič.

Na ustanovni seji dne 27. t. m. je odbor takoj izdelal smernice za smotreno in pospešeno delo. Sklenil je, da se osnujejo v vsakem mestnem okraju podobni, ki bodo imeli 5—10 članov, zastopnikov vseh slojev; leti bodo poskrbeli za

nabiranje, ki si bodo razdelili ulice in nabirali prispevke z overovljeno nabiralno polo od hiše do hiše, od stanovanja do stanovanja, od trgovine do trgovine.

Denar se bo stekel v roke blagajnika g. ravn. dr. Povačja ter se bo po zaključku nabiralne akcije nakazal en del glavnemu odboru v Beograd, en del pa se bo uporabil za domače poplavljenice. Glede nabiranja se bo vršila stroga kontrola, tako da ne bo zlorabe. Prispevki se bodo javno publicirali, zato je želeli, da bi se vsak darovalec podpisal čitljivo in s polnim imenom. Z objavo mu bo dana prilika, da sam kontrolira. Nabirala bosta vedno dva nabiralca.

Pristaviti še moramo, da so se iz pravkar opisane nabiralne akcije izločila večja industrijska podjetja in denarni zavodi, ki dobe neposreden dopis; nabiralci pa bodo lahko nabirali pri uslužbenem osebju.

Vrhu tega bo krajevni narodni odbor za mesto Maribor priredil v zvezi s Slov. ženskim društvom v soboto dne 7. in v nedeljo dne 8. t. m. cvetlični dan v prid poplavljenjem. Prodajale se bodo cvetlice in posebni znaki. V nedeljo bo v parku godba z vstopnino.

Veliki župan je izdal oklic na prebivalstvo, v katerem opozarja na hudo bedo, ki je prizadela velik del naše domovine in ga kliče na pomoč. Izvleček iz tega oklica bomo še objavili.

Mislimo, da ni treba izgubljati besed o nučnosti in neizogibnosti te človekoljubne in domovinske akcije. Pomoč je nujno potrebna in vsak od nas je dolžan, da položi svoj obolus. Vsak po svojih močeh, ali nihče ne sme odreči. Kmalu bodo nabiralci potrkali na naša vrata; sprejmemo jih prijazno in prispevajmo, kolikor nam dopuščajo sredstva!

m Rade Pregarc pride v Maribor. — Kakor izvemo, je pridobil za mariborsko gledališče g. Rade Pregarc, večletni glavni režiser splitskega gledališča, ki je na glasu kot gledališki strokovnjak in organizator.

m Ekskurzija srbskih dijakov. Včeraj se je mudilo v Mariboru 26 dijakov nižje kmetijske šole v Bukovu pri Negotinu. Ogledovali so si zlasti sadjarsko in vinarsko šolo pod Kalvarijo.

m Javen železničarski shod UJNZ in B. podr. Maribor sklicuje javni železničarski shod v soboto dne 31. julija t. l. ob 19.30 uri zvečer (7.30 uri) v dvorani oz. na vrtu restavracije »Union« (preje Bioskop) v Mariboru z istim dnevnim redom kakor je bil v Ljubljani dne 28. t. m. Železničarji, v Vašem interesu je, da se shoda, kjer boste izvedeli čisto in golo resnico, polnoštevilno udeležite. Poročal bo član centralnega odbora, tovariš Deržič. — Odbor.

m Razpisano mesto. Pri hidrotehničnem oddelku vel. župana mariborske oblasti je razpisano mesto inženjerja-pripravni-ka (gradbene ali kulturno-tehnične stroke). Pravilno kolekovane in opremljene prošnje, ki morajo biti spisane svojerodno, naj se vložijo pri vel. županu mariborske oblasti najkasneje do vstetega 10. avgusta t. l. Prosilci ki še niso v državni službi, morajo označiti v prošnji podatke ter opremiti prošnje z uradnimi listinami, ki jih zahteva čl. 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih ter se jih ob enem opozarja na čl. 6. pomenutega zakona.

m. Prekinjenje električnega toka. Mestno električno podjetje nam poroča: V nedeljo dne 1. avgusta 1926 bo prekinjena dobava električnega toka med 7. in 13. uro.

m Vandalizem na igrišču SD Rapida. Nocoj od ¼ do pol 10. ure so neznani zlikovci demolirali goala SD Rapida. Na igrišču je baje prišlo okrog 15 mladeničev, ki so iztrgali stebre in jih polomili. Tako početje je treba najstrožje obsoditi in kaznovati. Upati je, da bodo oblasti krivce izsledile.

m Riziko dela. Včeraj sta se ponesrečila pri delu dva delavca: v tovarni Foršnerič mizarski pomočnik Žoher, ki mu je stroj odrezal dva prsta na roki in v tovarni Doctor in drug zidar Resman, ki je pri padcu z lestve dobil notranje poškodbe.

m Grajska klet. Danes in vsaki dan umetniški koncert. Vsako soboto družinski večer s plesom do 3. ure zjutraj. 1496

m Pohorska godba (kmetiska godba) danes sobota Hotel Halbwild. 1495

m Pojedina rac, kapunov in pečenih piščancev se vrši danes v soboto dne 31. julija od 16. ure dalje pri vsakem vremenu v gostilni Alois in Josipina Schrefl. — Med pojedino igra tudi neki priljubljeni tercet. Za obilen obisk se priporoča — gostilničar. 1500

m Kavarna »Evropa«. Od 1. avgusta nastopa umetniški duo »de Real« z jako komičnim sporedom. Po zaključku programa ples in zabava. Prvovrstna vina znamke »Bouvier« in breskova bowla.

m V soboto v Klub-baru gostovanje Xylophon virtuoz »Ernesto«. 1493

m Elični koncert z kabaretnimi vlogami v petek v Veliki kavarni. 1494

Sokolstvo

o Odbor Sokolskega društva v Mariboru poziva svoje člane in članice, da se udeležijo slavnosti 15 letnega obstoja bratkega Sokolskega društva v Središču, ki bo v nedeljo 1. avgusta t. l. s sledečim sporedom: Ob 9. uri skušnje, ob 11. uri slavnostni občni zbor, ob 15. uri javna telovadba in po tej velika ljudska veselica s srečolovom, zvečer v dvorani ples. Sodeluje domača sokolska godba, pevski in tamburaški zbor. Udeležba za člane v kroju obvezna. Odhod iz Maribora z vlakom ob 8.12 ali 11.38. Sokolsko društvo v Središču zasluži radi svojega požrtvovalnega delovanja popolne podpore sedanjih sokolskih društev in je želeli, da bi bila tudi udeležba iz Maribora častna!

Mož, ki je prodal svojo ženo

Sodišče v Lodu na Angleškem je nedavno razpravljalo o zanimivem slučaju, ki ima malo primerov v sodobni kriminalistiki. Mehanik Tom Allan se je moral zagovarjati zbog obtožbe, da je prodal svojo lastno ženo.

Obtoženec je o tem zares nenavadnem slučaju izpovedal mirno in prepričevalno sledeče:

»Že dolgo, preden se je to zgodilo, sva živela z ženo v jako skaljenem razmerju. Zakonske sreče ni bilo, pa ni bilo. Lahko bi se bila razporočila, ali žena se in dala pripraviti k temu. V hišo pa je zalajal moj dobri prijatelj Philips, ki mu je moja žena jako ugajala, on pa ni. Ker mi je to bilo prav, zlasti še, ker sem zašel v denarno zadrego, sem ponudil prijatelju Philipsu, naj mi odkupi ženo. On se je strinjal z mojo ponudbo in tako sem ga vprašal, koliko da zanjo. Začela sva barantati in sva se nazadnje pobotala. Prijatelj Philips mi je ponudil zadnjo ceno 500 funtov šterlingov, češ, da več ne velja nobena ženska, tudi največja lepota ne. Prejel sem tedaj 500 funtov in izročil prijatelju svojo ženo.«

Tom Allan je imel zagovornika, čigar posel ni bil baš vreden zavidanja. Ali advokati so včasih brihtni ljudje in če ne morejo drugam, pa se zatečejo v zgodovino. Zagovornik je izjavil tako-le:

»Še pred 100 leti je lahko sleherni angleški državljani mirno prodal svojo ženo in se mu ni bilo treba bati odgovornosti pred sodiščem. Med kmečkim ljudstvom je bil čisto navaden pojav, da so možje prodajali svoje žene. Prodajne cene so bile dokaj nizke. Tako je na začetku preteklega stoletja prodal neki kmet iz Derbyja svojemu sosedu ženo za 6 šillingov. Podobno je neki mesar, ki mu je trda predla, vnovčil svojo ženo za 24 šillingov. Trgovina z ženami je bila v Angliji dovoljena vse do l. 1805.«

Sodniki so sicer z zanimanjem poslušali zagovornikovo zgodovinsko razpravo, vendar pa so bili mnenja, da so, sedaj drugi časi in druge šege; kar je bilo pred več sto leti dovoljeno, je sedaj zabranjeno. Tom Allan je bil radi tega, ker je prodal svojo ženo, obsojen na 19 mesecev ječe.

Ne moremo pa povedati radovednemu čitatelju, ali jo bo moral kupec vrniti. Če se to zgodi, bo najbrže naš Tom bolj nesrečen nego radi teh 19 mesecev ječe...

Brez stroškov v najem Trgovinaz meš. blagom

oddaste prosta stanovanja, sobe, čez počitnice, prazne in opremljene, lokale sploh neizrabljene prostore pri »Marstanu«, Rotovski trg 4. 1499

Prosto stanovanje

v bližini kolodvora več sob, kopalnica se takoj odda pri »Marstanu«, Rotovski trg 4. 1498

Lepo mehlovano sobo

nasproti mestnega parka se odda boljšemu reflektantu. Naslov v upravi lista. 1502

Umlvalnik

z marm. ploščo, 1 omara, več miz in stolov na prodaj. Vprašati: Aleksandrova o. 45/II, vrata 10 1497

Vrtna zemlja

večja množina na razpolago. Mariborska lesna industrija, Koroška c. 46. 1484

Kino

KINO »DIANA« STUDENCI

predvaja od srede 28. do vključno petka 30. julija »Fiaker Bratislavi«. Najinteresantnejši in najnovejši Habsburg-film v glavni vlogi Eugen Neufeld.

GRAJSKI KINO

predvaja od četrta 29. julija do nedelje 1. avgusta »Se li ljubezen lahko kupi?« Krasna moderna drama s Ronald Colmanom, predstavitev glavne vloge v »Beli sestri«, v glavni vlogi.

APOLO KINO

predvaja od 30. julija do 2. avgusta »Buffalo Bill«. Kolosalna pustolovna atrakcija, velicineresantna za vsakogar. Ta film je istočasno velepuščica, ker nam prikazuje težavne boje Amerikancev z Indijanci in drugimi zaprekami ob širjenju kulture.

Krištof Kolumb ni odkril Amerike

Najnovejše znanstvene raziskave bodo najbrže docela razblinile glorio Krištofa Kolumba. Sicer bo slejkoprej veljalo dejstvo, da se je od njegove poti naprej začelo uspešno prodiranje Evropejcev v Ameriko, ki je imelo velik vpliv na evropske razmere, ali poslej trdno drži tudi drugo dejstvo, da so bili Evropejci že zdavnaj pred Kolumbom na ameriških tleh.

Nedavno se je posrečilo nekemu norveško-amerškemu učenjaku razbrati v Spokani runasti napis na neki skali, ki zaznamuje, da je že l. 101 prispela tja norveška ekspedicija, ki je štela 28 moških in 8 žensk, ki pa so jo ondodni Indijanci skoraj docela ugonobili.

Nemški učenjak Richard Hennig piše, da je bila Amerika razen l. 1010 odkrita že 10krat pred Krištofom Kolumbom in sicer: V Ameriko so prispeli že v starem veku prebivalci vzhodne Azije, kar dokazujejo znaki mongolske rase na Indijancih in eskimskih plemenih. 2. V 6—8 stoletju so se pojavili v Ameriki irski mornarji. 3. Prispeli so v Ameriko španjski Baski. 4. L. 982 je odkril Ameriko Norvež Ari Manson. 5. L. 990 jo je zopet odkril Norvež Björn Asbradson. 6. Leta 1000 Norvež Leif Ericson. 7. Leta 1190 Waležan Madoc. 8. Leta 1325 Norvež Adalbrand in Thorwald. 9. Leta 1330 ribiči iz Ovčjih otokov in Benečan Zeno in 10. leta 1472 Portugalec Correal in mornar v danski službi Scolvus.

Raziskovalci trde, da so Irci osnovali v Ameriki prvo krščansko državo Hvitrannaland, ki je trajala baje 3 stoletja. Ni pa dvoma, da so Norvežji prodrli na obrežje sedanje države Massachusetts na poti čez Island in Grönland, ploveč v smeri na jug. Skandinavsko narodno povesi »sage« pripovedujejo o deželi Vinland, ki pomeni pokrajino vinogradov, kar se baje nanaša le na Ameriko.

Polna pustolovščina je bila pot odkritelja Amerike Benečana Zenona. Zeno je obiskal na svoji ladji Flandrijo in Anglijo. Morski vihar ga je pognal do Ovčjih otokov, kjer ga je sprejel v službo neki duhovnik. Sedaj je Zeno večkrat potoval do Grönlanda. Ondi se je seznanil z ribičem, ki se je vrnil s 26letnega bivanja v deželi, ki leži južno od Grönlanda. Po njegovih navodilih je Zeno krenil na pot in je dospel v neznano deželo, ki ni mogla biti druga kot Amerika. Ameriko so poznali že zdavnaj pred Krištofom Kolumbom, tudi britanski ribiči sila drzni in pogumni morjeplavci, ki so zahajali v daljavo prekoceansko deželo loviti ribe, niso pa hoteli nikomur izdati sicer dolge in nepopisno trudapolne poti.

Kuharica, boljša, se išče za takoj, plača dobro. Naslov v upravi lista. 1491

Urok profesor, se išče in delaven. išče primerno službo: pouk ali korespondenco v slov., nem., italij. in franc. jeziku s l. sept. 1483

Oskrbnika

(zakupnika) za planinsko kočjo, restavracijo in posestvo »Mariborska kočja« na Pohorju sprejme s 1. oktobrom 1926 Podružnica SPD Maribor. Prošnje do 20. avgusta 1926, informacije pri podružnici. 1501